

Maria Ohisalo vihr

Kirjallinen kysymys seksuaalirikosten vanhentumisajoista

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa muun muassa raiskaus, pakottaminen seksuaaliseen tekoon, seksuaalinen hyväksikäyttö ja seksuaalinen kajoaminen lapseen vanhentuvat rikoksina kymmenessä vuodessa. Lapsenraiskaus, törkeä lapsenraiskaus sekä törkeä seksuaalinen kajoaminen lapseen vanhentuvat kahdessa kymmenessä vuodessa. (rikoslaki 39/1889)

Rikoslaisissa säädetään myös, että lapsenraiskauksen, törkeän lapsenraiskauksen, seksuaalisen kajoamisen lapseen, törkeän seksuaalisen kajoamiseen lapseen ja lapsen seksuaalisen hyväksikäytön syyteoikeus vanhentuu aikaisintaan, kun uhri täyttää 28 vuotta. Sama koskee kahdeksaatoista vuotta nuorempaan henkilöön kohdistunutta raiskausta, törkeää raiskausta, seksuaalista kajoamista, törkeää seksuaalista kajoamista, seksuaalista hyväksikäyttöä, paritusta, törkeää paritusta, ihmiskauppaa ja törkeää ihmiskauppaa.

Muiden muassa raiskauskriisikeskus Tukinainen on vaatinut, että lapsiin kohdistuneista seksuaalirikoksista poistettaisiin vanhentumisaika kokonaan. Lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten vanhentumisaika on Suomessa verrattain lyhyt verrattuna moniin muihin länsimaihin. Samaan aikaan merkittävä osa lapsista ei kerro kokemastaan seksuaaliväkivallasta kenellekään (McElvaney 2015; Laitinen 2004; London ym. 2008), ja monet lapsena seksuaaliväkivallan kohteeksi joutuneet ovat kertoneet tapahtuneesta vasta aikuisiällä (Hietamäki ym. 2020). Myös raiskauskriisikeskus Tukinainen mukaan uhrit käsittelevät lapsuudessa koettua seksuaalista väkivaltaa usein vasta aikuisena, jolloin rikokset ovat jo voineet vanhentua. Uhrien oikeusturvan kannalta olisikin perusteltua, että seksuaalirikosten vanhentumisaikoja pidennettäisiin tai että ne poistettaisiin kokonaan.

Pääministeri Orpon hallitus linjaa ohjelmassaan, että hallitus selvittää lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten syyteoikeuden vanhentumisajan pidentämistä tai syyteoikeuden vanhentumisesta luopumista ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus aikeissa pidentää lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten vanhentumisaikoja tai luopua niistä kokonaan ja

onko hallitus aikeissa harkita myös muiden kuin lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten vanhentumisaikojen pidentämistä?

Kirjallinen kysymys KK 211/2023 vp

Helsingissä 27.11.2023

Maria Ohisalo vihr